

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 12 grudnia 2016 r.

Poz. 4975

ZARZĄDZENIE

REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE

z dnia 6 grudnia 2016 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Czarne”

Na podstawie art. 19 ust. 6 i art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.) zarządza się, co następuje.

§ 1. W zarządzeniu Nr 16/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Czarne” (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 2289), wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 ust. 3 pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) Naturalnych dystroficznych zbiorników wodnych (3160),”;

2) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. 1. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych dla rezerwatu oraz zaplanowanych sposobów ich eliminacji lub ograniczenia przedstawiono w załączniku nr 3 do zarządzenia.

2. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony na obszarach Natura 2000 zawiera załącznik nr 4 do zarządzenia.”;

3) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. 1. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

2. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji dla rezerwatu zawiera załącznik nr 5 do zarządzenia.

3. Cele działań ochronnych oraz określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, dla części obszarów Natura 2000 pokrywających się z rezerwatem zawiera załącznik nr 6 do zarządzenia.

4. Zakres monitoringu przedmiotów ochrony monitoringu przedmiotów ochrony oraz działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarach Natura 2000 pokrywających się z rezerwatem, określono w załączniku nr 7 do zarządzenia.”;

4) uchyla się § 5;

5) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. 1. Wprowadza się następujące ustalenie do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przybiernów, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych dla rezerwatu - należy utrzymać dotychczasowe formy użytkowania gruntu na działkach ewidencyjnych nr: 734 obręb Miodowice, nr 110/1, 730/4, 731, 733/2 obręb Zabierzewo, nr 751, 752 obręb Sosnowice.

2. Wprowadza się następujące wskazanie do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przybiernów, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania i odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000 - należy utrzymać dotychczasowe formy użytkowania gruntu na działkach ewidencyjnych nr: 734 obręb Miodowice, nr 110/1, 730/4, 731, 733/2 obręb Zabierzewo, nr 751, 752 obręb Sosnowice.”;

- 6) załącznik nr 3 otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
- 7) załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia;
- 8) załącznik nr 5 otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia;
- 9) załącznik nr 6 otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 4 do niniejszego zarządzenia;
- 10) po załączniku nr 6 dodaje się załącznik nr 7 w brzmieniu jak w załączniku nr 5 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jego ogłoszenia.

Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie

Sylwia Jurzyk - Nordlów

**Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 6 grudnia 2016 r.**

„Załącznik nr 3 do zarządzenia Nr 16/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych dla rezerwatu oraz zaplanowane sposoby ich eliminacji lub ograniczenia.”

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia	Sposób eliminacji lub minimalizacji zagrożeń
Zagrożenia wewnętrzne		
1.	Inwazja robinii akacjowej <i>Robinia pseudoacacia</i> . Południowy stok wzgórz w północnej części rezerwatu, oraz tereny bezpośrednio graniczące z rezerwatem ulegają zarastaniu przez obcy gatunek ekspansywny - robinie akacjową, która zniekształca skład fitocenozy, powodując straty szczególnie w gatunkach ciepłolubnych na korzyść azotolubnych antropofitów (trywializacja flory) – zagrożenie istniejące.	Mechaniczne i chemiczne usuwanie z rezerwatu wszystkich egzemplarzy robinii, w tym odrostów, aż do wytępienia gatunku.
Zagrożenia zewnętrzne		
2.	Presja ze strony kłusowników wędkarskich i rybackich oraz związane z nią płoszenie gatunków antropofobowych korzystających z niewielkiego lustra wody, wzrost eutrofizacji jeziora w związku ze stosowaniem zanęt i pozostawianiem resztek żywności, zaśmiecanie obiektu pojemnikami plastikowymi po zanętach, workami foliowymi i innymi odpadami oraz wydeptywanie roślinności występującej na ple – zagrożenie istniejące.	Utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) i ewentualna wymiana istniejącego oznakowania rezerwatu, w tym tablic urzędowych, regulaminowych i informacyjnych ustawionych przy granicach obiektu. Regularne kontrole rezerwatu przez służby ochrony przyrody i straż leśną.
3.	Zaśmiecanie - pozostawianie śmieci komunalnych przy granicach rezerwatu – zagrożenie istniejące, nasilenie zjawiska – zagrożenie potencjalne.	
4.	Niekontrolowana penetracja rezerwatu związana z wykorzystywaniem jego walorów krajobrazowych i przyrodniczych – zagrożenie istniejące.	Edukacja miejscowej ludności na temat funkcjonowania i ochrony obiektu oraz utrzymanie sprawności technicznej wyznaczonego szlaku ¹⁾ edukacyjno – przyrodniczego „kanalizującego ruch w rezerwacie”.
5.	Zagrożenie pożarowe w północnej części rezerwatu – zagrożenie potencjalne.	Utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) infrastruktury, w tym leśnych dróg przeciwpożarowych. Patrolowanie terenu w okresie zagrożenia pożarowego (w terminie marzec – październik).
6.	Presja rekreacyjna, powiększanie terenów zabudowanych wraz z towarzyszącą im siecią komunikacyjną skutkujące fragmentacją korytarzy	Wprowadzenie zapisów do dokumentów i aktów związanych z zagospodarowaniem przestrzennym

¹⁾ funkcjonującego na mocy zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 grudnia 2016 r. w sprawie wyznaczenia szlaku w rezerwacie przyrody „Jezioro Czarne”.

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia	Sposób eliminacji lub minimalizacji zagrożeń
	ekologicznych łączących rezerwat przyrody z otoczeniem (zagrożenie potencjalne).	gminy Przybiernów uwzględniających utrzymanie dotychczasowych form użytkowania gruntu na działkach ewidencyjnych nr: 734 obręb Miodowice, nr 110/1, 730/4, 731, 733/2 obręb Zabierzewo, nr 751, 752 obręb Sosnowice

**Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 6 grudnia 2016 r.**

„Załącznik nr 4 do zarządzenia Nr 16/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony na obszarach Natura 2000.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	Bory i lasy bagienne (91D0), Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>) (7140), Żywe torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (7110), Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne (3160)	G01.02 – turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych	J03.02 – antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk.	Potencjalne przekwalifikowanie gruntów w sąsiedztwie rezerwatu na działkach ewidencyjnych nr: 734 obręb Miodowice, nr 110/1, 730/4, 731, 733/2 obręb Zabierzewo, nr 751, 752 obręb Sosnowice skutkujące fragmentacją lub utratą korytarzy ekologicznych umożliwiających swobodny transfer genów w sieci Natura 2000 poprzez rozwój zabudowy i towarzyszącej jej infrastruktury (głównie liniowej). Niekontrolowana penetracja rezerwatu związana z wykorzystywaniem jego walorów krajobrazowych i przyrodniczych.
	1337 - bóbr europejski <i>Castor fiber</i> , A127 - żuraw <i>Grus grus</i> .	G01.02 – turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych F.03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo E03.04 Inne odpady		Niekontrolowana penetracja rezerwatu związana z wykorzystywaniem jego walorów krajobrazowych i przyrodniczych związana z płoszeniem zwierząt i zaśmiecaniem ich siedlisk. Kłusownictwo związane z płoszeniem zwierząt, wydeptywaniem i zaśmiecaniem ich siedlisk.

**Załącznik nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 6 grudnia 2016 r.**

„Załącznik nr 5 do zarządzenia Nr 16/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r.

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji dla rezerwatu.”

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj działań	Zakres działań
1.	Wydzielenie 732d o łącznej powierzchni 2,79 ha. Ekochora 2	Odtworzenie zniekształconych i zdegradowanych ekosystemów leśnych poprzez realizację zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanie.	Mechaniczne i chemiczne ²⁾ usuwanie z rezerwatu wszystkich egzemplarzy robinii akacjowej <i>Robinia pseudoacacia</i> , w tym odrostów, aż do wytopienia gatunku. W drugim roku obowiązywania planu ochrony, w okresie styczeń – luty, przeprowadzić wycinkę mechaniczną wszystkich okazów robinii – wycinka do poziomu ziemi. Następnie w pniach nawiercić świdrem otwory i wypełnić je środkiem ochrony roślin mającym zastosowanie w leśnictwie – w dawkach uzależnionych od potrzeb względem rozmiaru pnia. Pozyskaną biomasę (w ilości zależnej od potrzeb), usunąć niezwłocznie z rezerwatu. W okresie czerwiec – październik od drugiego roku obowiązywania planu, w przypadku pojawienia się odrostów robinii, usuwać mechanicznie nalot (ilość i częstotliwość nawrotów w danym roku dostosować do potrzeb). Ewentualnie punktowo zastosować środek ochrony roślin mający zastosowanie w leśnictwie – w dawkach uzależnionych od potrzeb względem rozmiaru nalotu. Po zabiegach zwalczania przygotować glebę i wykonać nasadzenia <i>Pinus silvestris</i> , <i>Quercus robur</i> w luźnej więźbie lub metodą gniazdową w ilości zależnej od potrzeb – rozpocząć w trzecim roku obowiązywania planu. W przypadku gatunków: <i>Betula pendula</i> , <i>Populus tremula</i> wykorzystać pojawiające się odnowienia naturalne. Pielęgnacja nasadzeń w terminach i z częstotliwością zależną od potrzeb.
2.	Wydzielenia 732d, f, g, 733d, f, h.	Utrzymanie sprawności technicznej szlaku pieszego wyznaczonego wokół jeziora Czarnego łącznej długości około 520 m oraz ustawienie infrastruktury na trasie jej przebiegu, w tym 4 tablic edukacyjnych, 2 ławek, kosza na śmieci. Konservacja oraz ewentualna wymiana elementów infrastruktury uzależniona od potrzeb.	
3.	Obszar całego rezerwatu.	Zbiórka śmieci z miejsc ich nagromadzenia oraz wywóz poza obszar rezerwatu – w terminach i z częstotliwością zależną od potrzeb.	
4.	Obszar całego rezerwatu.	Utrzymanie sprawności technicznej (konservacja) infrastruktury, w tym leśnych dróg przeciwpożarowych. Patrolowanie terenu w okresie zagrożenia pożarowego (w terminie marzec – październik).	
5.	Konservacja lub wymiana tablic urzędowych i regulaminowych postawionych przy granicy		

²⁾ z wykorzystaniem środków ochrony roślin mających zastosowanie w leśnictwie.

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj działań	Zakres działań
	rezerwatu oraz ich ewentualna wymiana (według potrzeb).		
6.	Wydzielenia 731b, 732g, 732h, f, 733 h, j, f o łącznej powierzchni 36,60 ha. Ekochora 1.	Monitoring chronionych i zagrożonych gatunków roślin turzycy bagiennej <i>Carex limosa</i> , rosiczki okrągłolistnej <i>Drosera rotundifolia</i> , bagna zwyczajnego <i>Ledum palustre</i> , przygiełki białej <i>Rhynchospora alba</i> , bagnicy torfowej <i>Scheuchzeria palustris</i> – raz na 5 lat.	
7.	Wydzielenia 731b, 732g, 732h, f, 733h, j f o łącznej powierzchni 36,60 ha. Ekochora 1.	Monitoring chronionych i zagrożonych siedlisk przyrodniczych borów i lasów bagiennych (91D0), torfowisk przejściowych i trzęsawisk (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>) (7140), żywych torfowisk wysokich z roślinnością torfotwórczą (7110), naturalnych dystroficznych zbiorników wodnych (3160) oraz chronionych i zagrożonych zwierząt: zalotki większej <i>Leucorrhinia pectoralis</i> , żurawia <i>Grus grus</i> i bobra europejskiego <i>Castor fiber</i> – według zasad przyjętych w ogólnopolskim programie monitoringu siedlisk przyrodniczych (na podstawie metodyki Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opisana w przewodnikach metodycznych).	
8.	Wydzielenia 731, 732 i 733.	Montaż urządzeń monitorujących zmiany poziomu wody oraz prowadzenie stałego monitoringu poziomu wody.	Instalacja 3 piezometrów z elektronicznymi urządzeniami rejestracji zmian poziomu wody na torfowisku, w okresie pierwszych 5 lat obowiązywania planu. Prowadzenie monitoringu poziomu wody w oparciu o powyższe urządzenia, uwzględniającego codzienną rejestrację poziomu wody. Odczyt wyników 1 raz w roku. Utrzymanie sprawności technicznej ww. urządzeń (konserwacja) oraz ich ewentualna wymiana – według potrzeb.

**Załącznik nr 4 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 6 grudnia 2016 r.**

„Załącznik nr 6 do zarządzenia Nr 16/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r.

Cele działań ochronnych oraz określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, dla części obszarów Natura 2000 pokrywających się z rezerwatem.

Lp.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych	Określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie
1.	1337 - bóbr europejski <i>Castor fiber</i> .	Utrzymanie stanu populacji w nie zmniejszającej się liczebności (w obecnym stanie FV).	Ochrona czynna, w terminach i z częstotliwością zależnymi od potrzeb, poprzez: 1) utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) i ewentualna wymiana istniejącego oznakowania rezerwatu, w tym tablic urzędowych, regulaminowych i informacyjnych ustawionych przy granicach obiektu (podmiot odpowiedzialny RDOŚ w Szczecinie); 2) regularne kontrole rezerwatu przez straż leśną (podmiot odpowiedzialny: Nadleśnictwo Rokita); 3) utrzymanie sprawności technicznej wyznaczonego szlaku edukacyjno – przyrodniczego „kanalizującego ruch w rezerwacie” w wydzieleniach 732d, f, g, 733d, f, h poza stanowiskami ww. gatunków (podmiot odpowiedzialny Nadleśnictwo Rokita i RDOŚ w Szczecinie); 4) regularne usuwanie zaśmieceń z obszaru rezerwatu (podmiot odpowiedzialny: Nadleśnictwo Rokita).
2.	A127 - żuraw <i>Grus grus</i>	Utrzymanie stanu liczebności, powierzchni zajętego siedliska i perspektyw zachowania gatunku w obecnym zadawalającym stanie (FV).	
3.	Bory i lasy bagienne (91D0).	Utrzymanie obecnego zasięgu siedliska w nie pogorszonym stanie w stosunku do obecnego (U1).	Ochrona czynna, w terminach i z częstotliwością zależnymi od potrzeb, poprzez: 5) utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) i ewentualna wymiana istniejącego oznakowania rezerwatu, w tym tablic urzędowych, regulaminowych i informacyjnych ustawionych przy granicach obiektu (podmiot odpowiedzialny RDOŚ w Szczecinie); 6) regularne kontrole rezerwatu przez straż leśną (podmiot odpowiedzialny: Nadleśnictwo Rokita); 7) utrzymanie sprawności technicznej wyznaczonego szlaku edukacyjno – przyrodniczego „kanalizującego ruch w rezerwacie” w wydzieleniach 732d, f, g, 733d, f, h poza stanowiskami ww.
4.	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>) (7140)	Utrzymanie obecnego zasięgu siedliska we właściwym stanie zachowania (FV).	
5.	Żywe torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (7110).	Utrzymanie obecnego zasięgu siedliska w obecnym właściwym stanie zachowania (FV).	

Lp.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych	Określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie
6.	Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne (3160).	Utrzymanie obecnego zasięgu siedliska we właściwym stanie zachowania (FV).	gatunków (podmiot odpowiedzialny Nadleśnictwo Rokita i RDOŚ w Szczecinie; 1) regularne usuwanie zaśmieć z obszaru rezerwatu (podmiot odpowiedzialny: Nadleśnictwo Rokita).

**Załącznik nr 5 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 6 grudnia 2016 r.**

„Załącznik nr 7 do zarządzenia Nr 16/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r.

Zakres monitoringu przedmiotów ochrony oraz działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarach Natura 2000 pokrywających się z rezerwatem.”

Lp.	Przedmiot ochrony (siedliska ³⁾ i gatunki zwierząt)	Monitoring
1.	1337 - bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	<p>Częstotliwość: w 5, 10 i 15 roku obowiązywania planu; Termin: jednokrotnie w okresie od 20 kwietnia do 31 maja; Zasady: obserwacje w czasie monitoringu stanu przyrody w rezerwacie, dane z nadleśnictwa; Wskaźniki właściwego stanu: obecność świeżych zgrzyzów i/lub istnienie żeremi; Objawy pogarszania się stanu: brak świeżych śladów pobytu (opuszczenie stanowiska może mieć również charakter naturalny, objawem pogarszania się stanu będzie brak gatunku na stanowisku tylko w przypadku regionalnego obniżenia liczebności). Podmiot odpowiedzialny: RDOŚ w Szczecinie.</p>
2.	1042 - zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> .	<p>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony - realizacja: w latach 2017-2018; W przypadku potwierdzenia obecności gatunku i jego siedlisk w granicach rezerwatu monitoring gatunku z częstotliwością: w 10 i 15 roku obowiązywania planu: z wykorzystaniem dwóch uzupełniających się metod: - zbiór wylinek w okresie 12-20 maja, - liczenie samców terytorialnych na odcinku kontrolnym (wskazana minimalna długość odcinka 150–200m) oraz odnotowywanie wszelkich przejawów zachowań rozrodczych (pary w tandemach, kopulacja, znoszenie jaj), obserwacje tylko na nasłonecznionych odcinkach brzegu w okresie 20 maja – 31 maja (w godzinach 11–14, przy temperaturze powyżej 20°C), a w przypadku późnej wiosny do 10 czerwca; Zasady: monitoring prowadzić wzdłuż brzegu jeziora Czarnego. Wskaźniki właściwego stanu: udział roślinności przybrzeżnej dogodnej dla gatunku na występujący na powyżej 75% siedliska; Objawy pogarszania się stanu: intensywne zarastanie i zmniejszanie areału, spadek uwodnienia oraz poziomu wód na siedlisku gatunku. Opuszczenie stanowiska (opuszczenie stanowiska może mieć również charakter naturalny, objawem pogarszania się stanu będzie brak gatunku na stanowisku tylko w przypadku regionalnego obniżenia liczebności). Podmiot odpowiedzialny: RDOŚ w Szczecinie.</p>
3.	A127 - żuraw <i>Grus grus</i>	<p>Częstotliwość: w 6, 9, 12, 15 i 18 roku obowiązywania planu; Termin: w ciągu sezonu, z wykorzystaniem dwóch uzupełniających się metod: - nasłuch odbywających się par, prowadzonego z wyznaczonych punktów, - bezpośredniej kontroli siedlisk podmokłych; Zasady: obserwacje w czasie monitoringu stanu przyrody w rezerwacie,</p>

³⁾ według mapy lokalizacji siedlisk przyrodniczych w rezerwacie „Jezioro Czarne”.

Lp.	Przedmiot ochrony (siedliska ³ i gatunki zwierząt)	Monitoring
		<p>dane z nadleśnictwa;</p> <p>Wskaźniki właściwego stanu: zasiedlenie rezerwatu przez co najmniej jedną parę;</p> <p>Objawy pogarszania się stanu: opuszczenie stanowiska (opuszczenie stanowiska może mieć również charakter naturalny, objawem pogarszania się stanu będzie brak gatunku na stanowisku tylko w przypadku regionalnego obniżenia liczebności).</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: RDOŚ w Szczecinie.</p>
4.	Bory i lasy bagienne (91D0).	<p>Częstotliwość: w 5, 10 i 15 roku obowiązywania planu;</p> <p>Termin: jednokrotnie w okresie od 1 czerwca do 30 września;</p> <p>Zasady: lustracja siedlisk, 3 zdjęcia fitosocjologiczne (dla siedliska) o powierzchni po 100 m² w wydzieleniu 732 d. W przypadku siedlisk małopowierzchniowych w wydzieleniu 733 j, tworzących mozaikę z innymi siedliskami, gdy nie jest możliwe wyznaczenie transektu o założonych wymiarach w jednym płacie, należy wybrać kilka rozłącznych płatów siedliska i określić ich sumaryczną powierzchnię;</p> <p>Wskaźniki właściwego stanu: obecność gatunków charakterystycznych dla siedliska;</p> <p>Objawy pogarszania się stanu: znikomy udział gatunków charakterystycznych dla siedliska, występowanie ekspansywnych gatunków roślin obcych geograficznie.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: RDOŚ w Szczecinie.</p>
5.	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>) (7140).	<p>Częstotliwość: w 6, 9, 12, 15 i 18 roku obowiązywania planu;</p> <p>Termin: jednokrotnie w okresie od 15 czerwca do 31 lipca;</p> <p>Zasady: wykonywanie 3 zdjęć fitosocjologicznych o powierzchni 25m² w obu płatach z udziałem siedliska;</p> <p>Wskaźniki właściwego stanu: obecność i duży udział gatunków charakterystycznych dla siedliska, dobre uwodnienie podłoża;</p> <p>Objawy pogarszania się stanu: bardzo silne przesuszenie złoża torfu, intensywne odnowienie drzew i krzewów, intensywne wkraczanie trzęślicy i/lub trzciny.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: RDOŚ w Szczecinie.</p>
6.	Żywe torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (7110).	<p>Częstotliwość: w 6, 9, 12, 15 i 18 roku obowiązywania planu;</p> <p>Termin: jednokrotnie w okresie od 1 lipca do 31 sierpnia;</p> <p>Zasady: wykonać 3 zdjęcia fitosocjologiczne (dla rodzaju siedliska) o powierzchni 25 m²;</p> <p>Wskaźniki właściwego stanu: obecność i wzrost udziału gatunków charakterystycznych dla siedliska; dobre uwodnienie podłoża, dywanowa lub kępkowa;</p> <p>Objawy pogarszania się stanu: przesuszenie złoża torfu, intensywne odnowienie drzew i krzewów, intensywne wkraczanie trzęślicy i/lub trzciny.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: RDOŚ w Szczecinie.</p>
7.	Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne (3160).	<p>Częstotliwość: w 6, 9, 12, 15 i 18 roku obowiązywania planu;</p> <p>Termin: jednokrotnie w okresie od 1 lipca do 31 sierpnia;</p> <p>Zasady: wyznaczyć reprezentatywny transekt, wykonać zdjęcie fitosocjologiczne oraz określić stopień zarastania brzegów, wypłykania i związanej z nim fragmentacji siedliska, zmiany jakie zaszły w siedlisku od okresu poprzednio przeprowadzonego badania.</p> <p>Wskaźniki właściwego stanu: obecność gatunków charakterystycznych dla siedliska;</p>

Lp.	Przedmiot ochrony (siedliska ³⁾ i gatunki zwierząt)	Monitoring
		<p>Objawy pogarszania się stanu: znikomy udział gatunków charakterystycznych dla siedliska, występowanie ekspansywnych gatunków roślin obcych geograficznie, zaśmiecenie powierzchni.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: RDOŚ w Szczecinie.</p>

Lokalizacja siedlisk przyrodniczych w rezerwacie „Jezioro Czarne”.

